ВУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

ФЕВРАЛЬ 9 пятница 1940 он № 32 (3033) Сэн 10 мунгэ.

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН.

Героическа арадай героическа хүбүүд

…олярна бассейнын мүлиһэн … хэгдэһэн энэ тон …миш аг дрейфдэ хабаадаг…е—баатар зоригто советскэ …үүдые Москва угтаба. Сто…н хэдэн мянгаад ажалшад …русска вокзалда сугларжа, …нуудай ерэхэ улицануудые …гэбэ. Правительство ба …(б)-эйн Центральна Комитедэй …габаряар нүхэр Булганин ба …овско организацинуудай, …цын ажалшадай нэрэһээ …р Щербаков болбол нүхэд …гивые, Трофимовые ба бүхы …ууцуудые, нүхэд Папаниные, …усовые ба «И. Сталин» ледо…й экипажые амаршалһан …. Үсэгэлдэр, алдарта поляр…уд Кремльдэ ерэжэ, тэндэ …эр Сталинтай, парти ба …вительствын хүтэлбэрилэгшэд…уулзаһан байна. Арктикые эзэ…эдые бүхы орон амаршалаа! …дов ба седовцууд! Хүнүүд …а тон үнэтэ капитал боло…, эндэ хүнүүд тухай оролдол… хадаа шэнэ байгуулалтын …инска захяа болоһон, энэ …ализмын мир али зэргэ холо …гшаа дабшааб! Хүниие шоод…лон харадаг зэрлиг законууд …э, хүнүүдые даралалга дээрэ, …ай аминаһые сэгнэхэгүй …дал дээрэ үндэһэлдэг хүушан, …н үмэхиржэ байгаа капита…мын мирһээ хэды шэнээн холо …һыемнай гансашье советскэ …д бэшэ, мүн бүхы хүн …элтэн седовцуудай судьбада …ана.

…едов! Царска правительство …бол хайхарамжагүйгөөр, зэр …сэггүйгөөр, эдеэ хоолой ба …саһанай өөдэгүй запастайгаар …ргий Седовай экспедициие …то полюс тээшэ табиһан …на. «Бэеынгээ элүүр энхэдэ …аата болоо бэшэ,—Седов хэлээ …,—харин: би хадаа өөрынгөө …аалһан, тэдэ зэр зэбсэггүй…р гараһандаа юуһээшье ехээр …аата болоноб... Иимэ зэбсэг…гээр полюс тээшэ ошожо боло…р гээшэ гү. Иимэ зэбсэгтэй…р полюста хүрэхэ гэжэ һана…н байгаа гүб?».

Седовцууд! Парти ба правитель…ын анхаралаар, нүхэд …алин ба Молотовай саг үргэл…ын оролдолгоор хүреэлэгдэһэн, …довцууд болоол эхэ орон бидэ…ие хэзээдэшье орхихогүй гэжэ …дэн, өөрынгөө пост дээрэ эти…тэй, найдамтай ябаа. Чукотско …лайн мүлиһэн соо мүлиһэндэ …бшагдан „Челюскин“ пароходой шэнгэхэдэнь, манай орон …хы хусөөрөө хүнүүдтэ туһал…ыа ошоо һэн. Алдарта папанин…үүдай мүлиһэн станцинь далай …нанда орохо болоходонь, кораб…ьнууд тэрээн тээшэ яаран ошоо …эн. „Родина“ самоледые дальнo…осточно тайга соо бэдэрхээ …эгэ эскадрильи машинанууд …ошоо һэн. Линейнэ ледокол—…рктическа флодой флагман „И. …талин“ болбол парти ба …равительстваар Седовцуудай …рдаһаа эльгээгдээ һэн.

Нүхэд Сталин ба Молотов бол…бол седовцууд «Арктикын бэр…эшээлнүүдтэй тэмэсэлдэ хатуу…жажа» бусаха, тэдэнэр илагшад …олежо эхэ орондоо бусаха гэжэ …айдамтай байһан тухайгаа седов…уудта бэшэһэн байна. Тэдэнэр …лагшад боложо бусаа, юуб гэхэ…э, тэдэнэр хадаа инаг эхээрээ—…оциалистическэ эхэ оронооро …нхэрэгдэн ургаһан ба Сталинаар …үмүүжүүлэгдэһэн хүнүүд гээшэ, …юб гэхэдэ, эдэнэр хадаа большe…истскэ партиин ба өөрынгөө …радай героизмда зоригжол олоно. …ероизм—большевигүүдэй чер…ань мүн. Манай партиин бүхы …стори, капиталистическэ байгуулалтые унагаахын түлөө, …гуу ехэ Октябрьска социалистическэ революциин илалтын түлөө, …анай газарые сагаангвардейскэ булайнуудһаа ба гадаадын булим…эрагшадһаа сэбэрлэхын түлөө …эмэсэлэй истори, сталинска табан…элнүүдэй истори хадаа героическа хуудаһануудаар дүүрэн. Ленин-Сталинай парти болбол шэнэ ажабайдал байгуулгын бодото геройнуудые, шэнэ хүнүүдые, арадай дундаһаа гараһан хүнүүдые социализмын түлөө энэ тэмэсэл соо хүмүүжүүлэе. Тэдэнэр манай ороной шарайе хубилгаа, хүсэнтүгэс индустриие, дэлхэй дээрэ эгээ томо газартаряалангые байгуулаа. Тэдэнэр болбол панска ярмо доро зобожо байһан 13 миллион баруун украинцууд ба баруун белоруссуудта сүлөө олгоо, мүнөө ажалша финскэ арадта ахадүүгэй туһаламжа үзүүлжэ байна. Тэдэнэр болбол Хойто полюсые эзэлээ, агуу ехэ ферганска канал баряа, ажалай стахановска бүтөөсэ үгэнэ, үндэр ургаса хуряана... Седовцууд хадаа социализмые байгуулагшадай энэ племиин түлөөлэгшэд мүн.

Советскэ хүнүүдэй габиянууд тухай мэдэжэ, хилын саанахи ажалшад болбол социализм ажабайдалда, социализм ажаһуудалда гэдэг юуб гэжэ ойлгожо байна. Тэдэнэр өөһэдтөө хэлэнэ: уласхоорондын пролетариадай эсэгэ орон энэ хаям, хүнэй сүлөө олоһон, арадай талантнуудай ургадаг арадай ажахын байжа шадаха орон энэ хаям.

«Бидэнэр манай тамаралгын амжалтануудаар, тэрэнэйгээ бүхы результадуудаар нүхэр Сталинда уялгатайбди,—үсэгэлдэр нүхэр Бадигин мэдүүлбэ. — Мүлиһэн соохи тон хүшэр бэрхэтэй моментдэшье бидэ Сталин тухай ходо һанажа ябаабди. Бидэнэр болбол Лаптева далайһаа гренландскэ мүлиһэн хүртэр урадхадаа, нүхэр Сталинай нэрые саг үргэлжэ һанажа ябаабди. Тэрэ хадаа полярна һүниин харанхые бидэндэ гэрэлтүүлвэ. Хаана Сталин байнаб—тэндэ гэрэл, тэндэ зол баяр, тэндэ ажабайдал».

Полярна һүниин условинууд соо, Гренландска далайн мүлиһэнүүдһээ «Георгий Седов» ледокольно пароходые гаргаха гэһэн, хүндэтэ зорилго „И. Сталин“ ледоколой командада даалгагдаһан байна. Энэ даабари эрхимээр, отличноор дүүргэгдээ. Экспедициин хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Папанин, капитан нүхэр Белоусов ба флагманай бүхы команда болбол нүхэд Сталинһаа ба Молотовһоо баясхалан абаа. «И. Сталин» ледоколой поход болбол манай полярнигууд-морягуудай шэн зоригые, хойто зүгэй бэрхэ условинууд соо кораблиие жолоодохо тэдэнэй дээдэ мэргэжэлые ба шадабариие демонстрировалаа. Энэ поход болбол советскэ кораблибайгуулгын туйлай ехэ аргабайдалые мүн харуулаа. „И. Сталин“ ледокол—манай индустриин үрэ, ленинградска хүдэлмэришэдэй творчество. Корабль болбол «Георгий Седовто» хүрэхэ замые өөртөө нээжэ ба мүлиһэнэй тиимэ хүсэтэ хабшалгада тэсэжэ шадаһан туладаа, һайн буладаар хэгдэһэн байгаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй!

Хэн корабль байгуулнаб, хэн Арктикын мүлиһэн дайдые эзэлнэб, хэн ажалайшье, сэрэгэйшье фронт дээрэ эрэлхэгээр хүдэлмэрилнэб, тэдэнэр тухай, манай хүнүүд тухай юун гэжэ хэлэлтэйб? Эдэ хүнүүд буладһаа хатуунууд!

Ороной амжалтанууд хадаа седовцуудые далитуулаа, тэрэшэлэн седовцуудай илалтань эхэ оронойгоо аша туһада үшөө бүри һайнаар хүдэлмэрилхэ хүсэлые үргэн ажалша массын дунда түрүүлнэ. Манай эндэ—заводууд дээрэ, колхозуудта хэлсэнэ: полярнигууд али зэргэ алдар солотойгоор хүдэлмэрилөөб, бэрхэшээлнүүдые али зэргэ шадамгайгаар дабааб, советскэ хүнүүдэй багашаг группа хадаа патриотизмын алитухай тодо жэшээе харуулбаб, хараад үзэгты,—бидэнэр өөһэдынгөө зорилгонуудые шиидхэлгые үшөө бүри шангадхая. Донбассай шахтануудахи, нефтяной промыслэнүүдэхи, металлургическа заводууд дээрэхи, колхозно поленууд дээрэхи, түмэр замууд дээрэхи социалистическэ соревновани хэдэн мянгаад геройнуудые түрэнэ!

(„Правдын“ түрүү бэшэгһээ).

Ленинградска военнэ округой штабай оперативна мэдээ

Февралиин 5-ай үдэрэй торшо соо фронт дээрэ разведчигүүдые бэдэрэлгэ ба зарим участогуудта артиллерийскэ буудалганууд бага зэргэ болоо. Ладожска нуурһаа хойгуурхи райондо пехотно частьнуудай тулалдаанууд үргэлжэлһэн байна.

МОСКВА, КРЕМЛЬ.

ВКП(б)-эйн ЦК—И. В. СТАЛИНДА СССР-эй СНК—В. М. МОЛОТОВТО

Хүндэтэ Иосиф Виссарионович ба Вячеслав Михайлович!

Мүнөөдэр—бүгэдэндэ тон баяртай хухюун үдэр. Манай ехэ зол тухай хэлэхэ үгэшье олдоногүй. Полярна морягуудай ажалые эхэ орон үндэр ехээр сэгнэбэ. Һайндаа, Иосиф Виссарионович ба Вячеслав Михайлович, Таанарта үнэн зүрхэнһөө баясхалан хүргэнэбди.

Бидэнэр хадаа энэ шагнал алитухай агууехэб гэжэ ойлгонобди, сталинска хүмүүжүүлэгдэгшэдэй ба социалистическэ эхэ ороной патриодуудай үндэр нэрые навгинаар барижа ябахаа тангариглана бди. Сталинска эрэлхэг зоримгой ба Сталинска скромно байхабди, сусарашагүй хүдэлмэрилхэ ба оролдостой шангаар һуралсахабди гэжэ тангариглана бди.

Бидэнэр, седовцууд хадаа парти ба нүхэр Сталин бидэниие хаана эльгээнэб, тэндэнь эхэ оронойгоо аша туһада өөрынгөө хүсэ шадалые, хэрэгтэй болоо һаань—аминаһаашье гамнангүй хүдэлмэрилхэбди.

Манай туг—Сталин. Дрейфын үедэ, бидэнэр хадаа энэ туг доро ябаабди, энэ туг доро ябажа стихитэй тэмэсээбди. Бидэнэр хадаа энэ туг доро ябажа, бүхы бэрхэшээлнүүдые илан дабаабди, энэ туг доро хойшодоошье илахабди.

Ленинэй ордента, «Георгий Седов» ледокольно пароходой экипаж:

К. Бадигин.
С. Токарев.
И. Недзвецкий.
И. Гетман.
Д. Буторин.
В. Буйницкий.
Н. Бекасов.
А. Соболевский.
Д. Трофимов.
В. Алферов.
Н. Шарыпов.
А. Ефремов.
Е. Гаманков.
А. Полянский.
П. Мегер.

1940 оной февралиин 4.

МОСКВА, КРЕМЛЬ.

ВКП(б)-эйн ЦК—нүхэр СТАЛИНДА СССР-эй СНК—нүхэр МОЛОТОВТО

Хүндэтэ Иосиф Виссарионович! Хүндэтэ Вячеслав Михайлович!

Парти ба правительство болбол „Алтан Одон“ медаляар хоёрдохёо шагнажа, намда тон ехэ этигэл найдабари үзүүлбэ. Таанарта, Иосиф Виссарионович ба Вячеслав Михайлович, үнэн зүрхэнэй баясхалан ба халуун инаглалай һанал миниие зүрхэ билтаруулна.

Сталинска даабариие дүүргэхэ—энэ хадаа советскэ партиодто тон ехэ зол гээшэ. Парти ба арадай дурахусэлые советскэ хүнүүдэй дүүргэжэ ябахадань, тэдэниие ямаршье хаалта хаажа шадахагүй.

Агууехэ Сталин, эхэ орон болбол советскэ арадай 15 баатар зоригто хүбүүдые мүлиһэнэй пленһээ абахын тулада бидэниие полярна Гренландска далайн мүлиһэнүүд тээшэ эльгээһэн байна. Вождиин нэрэ манай кораблиин борт дээрэ бэшээтэй байгаа, энэ хадаа бидэниие зоригжуулаа. «И. Сталин» ледоколой морягууд болбол Сталинай нэрые зүрхэндөө хадуун, дааһан хэрэгээ амжалтатайгаар дүүргэхэ бата этигэлтэйгээр, байгаалиин хүшэр бэрхэшээлые дабан, урагшаа дабшаа.

Большевистскэ парти ба нүхэр Сталин болбол баатаршалгые, шэн зоригые, илалта туйлаха дура зоригые, ямаршье һаа бэрхэшээлнүүдые дабаха шадабариие полярнигуудта хүмүүжүүлээ. Советскэ арад болбол полярнигуудые инагладаг ба тэдээн тухай оролдодог байна. Энэ агуу ехэ найдабари ба инаглалые шэнэ алдарта хэрэгүүдээр харюулхабди.

Түрэл Иосиф Виссарионович ба Вячеслав Михайлович, Таанарта үнэн зүрхэнэй баясхаланиие үшөө дахин хүргэнэб. Өөрынгөө бүхы аминаһые, өөрынгөө бүхы хүсые партиин хэрэгэй түлөө, Ленин-Сталинай хэрэгэй түлөө тэмэсэлдэ үгэхэб гэжэ Таанарые найдуулнаб.

Иван Папанин—Советскэ Союзай Герой.

1940 оной февралиин 4.

МОСКВА, КРЕМЛЬ.

НҮХЭД СТАЛИНДА, МОЛОТОВТО

Арктическа флодой флагман—«Иосиф Сталин» ледоколой экипаж болбол Танай даабариие дүүргэхын тула зэлжээтэ рейсдэ байхадаа, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй указаар ледоколые Ленинэй орденоор, кораблиин эрхим хүнүүдые Советскэ Союзай орденууд ба медальнуудаар, ледоколой капитан нүхэр Белоусовые Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргээр шагнаһан тухай тон ехэ баяртайгаар дуулаабди.

Агууехэ анхарал ба оролдолгын түлөө партида, правительстводо ба нүхэд Сталин ба Молотов, Таанарта баясхалан хүргэнэбди. Манай экипаж болбол хүсэнтүгэс социалистическэ эхэ оронойгоо туһада ба алдар солын тула, хойногшодоошье эрэлхэгээр ба шэн зоримгойгоор хүдэлмэрилхэ гэжэ Таанарые найдуулна. Эхэ оронойгоо түрүүшын уряалаар, тэрээниие хамагаалга ба сахилгада жагсахаар хэзээшье бэлэмди. Большевистскэ партиин хүтэлбэри доро, Сталинай нэрээр зоригжовхой бидэнэр хэзээдэшье илагдашагүйбди.

Манай хүсэнтүгэс социалистическэ эхэ орон мандаг!

Дэлхэй дээрэ эгээ сэсэн Советскэ правительствын глава Вячеслав Михайлович Молотов мандаг!

Социализмын оровой бүхы илалтануудай организатор ба зоригжуулагша, манай хүндэтэ ба инаг Иосиф Виссарионович Сталин мандаг!

„И. Сталин“ ледоколой экипажын даалгабаряар:
Капитан М. БЕЛОУСОВ,
Помполитой тушаалые дүүргэгшэ
С. СТЕПАНОВ

1940 оной февралиин 4.

Белоруссиин баруун областьнуудта һунгуулиин кампани

Барановичи. Областиин районуудта Сталинска Конституциин ба һунгалта тухай положениин текстэй 20 мянган экземпляр брошюранууд эльгээгдэһэн байна. Һунгуулиин участогуудта хүдэлмэрилхэ 2500 агитаторнууд бэлэдхэгдээ. 1500 кружогууд бии болгогдожо, ажалшад болбол эдэ кружогуудта Сталинска Конституци ба һунгалта тухай положениие үзэнэд. Городто һунгагшадай списогууд табигдажа байна.

Белосток. Бүд гаргалгынгаа январиин планиие 128 процент дүүргэһэн, № 1 суконно комбинадай стахановцуудай совещани болбол һунгалтада бэлэдхэлэй үдэртэ комбинадаа стахановска болгожо, кварталайгаа планиие мартын 24-дэ дүүргэхэ гэһэн шиидхэбэри гаргаба.

(ТАСС).

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

Улаан Армиин начальнигуудай составта Советскэ Союзай Героин нэрэзэргые олгохо тухай

Финскэ сагаангвардейщинэтэй тэмэсэлэй фронт дээрэ, командованиингаа боевой даабаринуудые жэшээтэ һайнаар дүүргэһэнэйнь ба тиихэ зуураа шэн зориг ба геройство харуулһанайнь түлөө, Ленинэй орден ба «Алтан одон» медаль барюулгатайгаар, Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргые олгохо:

1. Лейтенант Иван Михайлович Беловто.
2. Политрук Владимир Дмитриевич Капустинда.
3. Ахалагша политрук Степан Ефремович Пономарчукта.
4. Младша командир Павел Федорович Поросенковта.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ
М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1940 оной февралиин 5.

БУРЯТ-МОНГОЛ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

Улан-Удын станциин деногой кривоносовцууд-папанинцуудые, БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй хүндэтэ грамотануудаар шагнаха тухай

Кривоносовско Папанинска хүдэлмэриие дүүргэлгээр эрхим амжалтануудые туйлаһанайнь ба „СУ—205-91“ паровозые, обточкын хоорондо 121491 километр ябуулһанайнь түлөө, БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй хүндэтэ грамотануудаар шагнаха:

1. Семен Дмитриевич Асеев е—ахалагша машинист.
2. Сергей Федорович Панфиловые—машинист.
3. Павел Иванович Мальшаковые—машинистын туһалагша.
4. Николай Иванович Авсеневые—машинистын туһалагша.
5. Иико ай Матвеевич Кожемякиные—туһалагша кочегар.
6. Василий Михайлович Марчукые—кочегар.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшые орологшо И. ВОЛКОВ.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь
О. ИНКЕЕВА.

Улан-Удэ город. Соведүүдэй байшан.
1940 оной февралиин 6.

Улан-Удын депогой 205-91 паровозой ахалагша машинист нүхэр Асеевта

Таанар болбол танай СУ 205-91 локомотивай гүйдэлые обточкоһоо обточко хүртэр, поездые һэлгэхэ забһарай ремонтдо оруулангүйгөөр, 120000 километр хүргэхэ гэһэн социалистическэ уялгые 1939 оной ноябриин 6-да бэедээ абаһан байнат.

Бэедээ абаһан уялгаа Танай ба танай нүхэдэй үлүүлэн дүүргэһэниие мүнөөдэр бидэнэр бүгэдэ тон ехэ баяртайгаар тэмдэглэнэбди. Ажал хэрэгтээ таанарай хандадаг бодото большевистскэ хандалга болбол локомотивай гүйдэлые обточкынуудай хоорондо 121491 километр ба заводһоо гараһан сагһаань хойшо капитальна ремонтгүйгөөр 531706 километр олгохо аргые таанарта олгоо.

Гайхамшаг илалтатайгаар дашарамдуулан, Таниие ба танай нүхэдые халуунаар амаршалха зуураа, ВКП(б)-эйн Бурят-Монголой Обком болбол, шэнэ техникые шудалһанай ба ажалай бүтээсые саашадаа дээшэлүүлһэнэй үндэһэ һуури дээрэ, советскэ арадай алдарта илалтануудые улам арбидхаха ба Ленин-Сталинай партиин боевой туг доро, сүлөөтэ социалистическэ ажалые алдаршуулха байхат гэжэ этигэнэ.

Саашадаа үшөө бүри гайхамшаг илалтануудые туйлахыетнай хүсэхэ зуураа, ВКП(б)-эйн Обком болбол Таниие ба танай паровозой бүхы коллективые республикын Верховно Соведэй хүндэтэ грамотануудаар шагнаха тухай БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй урда зууршалһан байгаа.

ВКП(б)-эйн Обкомой секретарь С. ИГНАТЬЕВ.

20 ЖЭЛЭЙ ОЙЕ ЭРХИМЭЭР УГТАХЫН ТҮЛӨӨ

Улан-Удын депогой механическа цехын түрүү стахановцууд, ударнигууд ба хүдэлмэришэд болбол Бурят-Монголые сагаан бандидуудһаа сүлөөлһэнһөө хойшо хорин жэл болоһоной ойе, үйлэдбэриин бүри үндэрнүүд показательнуудтайгаар угтахын түлөө тэмэсэнэд.

Цех соонь социалистическэ соревновани үргэнөөр дэлгэрүүлэглэнхэй.

Энэ соревнованиин результадта тус цехын токарьнууд-стахановцууд нүхэд Обарчук, Панченко ба Шанурин гэгшэд үйлэдбэриингөө даабаринуудые 350-400 процент хүртэр дүүргэнэ. Тэдэнэй бүтөөн гаргаһан хэрэгсэлнүүд тон һайн шанартай байдаг ба гологдохо ябадал оройдоошье гарадаггүй.

Стахановец-слесарь нүхэр Еременко үдэрэйгөө нормые 400-412 процент дүүргэдэг байна.

Цехын коллективэйхид февраль һарынгаа планиие эршэмтэйгээр дүүргэхын түлөө конкретнэ уялганууды абаа.

Л. Исаев.

НАРКОМИНДЕЛДЭ

Февралиин 3-най үдэр, эстонско посланник г. Рей болбол СССР-эй гадаада хэрэгүүдэй Арадай Комиссарые орологшо нүхэр В. П. Потемкинтой уулзажа, февралиин 3-до эстонско самоледые Таллин городой гаваньда байгаа советскэ сэрэгэй кораблинуудай буудаһан ушар тухай нотые барюулба. Эстонско республикын территориин ойроохүртэшэгүйе эбдэхэ ябадал энэ факт соо байна гэжэ хаража, Эстониин правительство болбол тус ушар тушаа нотоор протест мэдүүлхые Москвадахи өөрынгөө посланникта даалгаһан байна.

Февралиин 4-нэй үдэр нүхэр Потемкин болбол советскэ сэрэгэй кораблинуудһаа эстонско самоледые буудаһан ушарые тайлбарилан найруулһан, Наркоминделэй харюу нотые г. Рейдэ барюулаа. Балтийска улаантугта флодой командованиин мэдээсэлэй ёһоор, эстонско самоледууд хадаа Таллинай порт ба тэндэ байһан советскэ кораблинууд дээгүүр ниидэхэгүй ёһотой гэжэ эстонско командованитай хэлсэһэншье байгаа һаамнай, февралиин хоёрой үдэр Таллинда „Бристоль Бульдог“ типын самолет өөрынгөө маршрудһаа хазайжа, советскэ сэрэгэй кораблинууд дээгүүр хэдэн удаа ниидэн гараһан байгаа, тиихэдэнь советскэ кораблинууд болбол тэрээниие гадаадын самолет гэжэ һанаад, зенитнэ артиллериһаа хэдэн удаа буудаһан байгаа.

Энэ хадаа ушараа ойлголсоогүй ябадал болоно гэжэ, тэм эглэн, Советскэ правительство болбол энээн тушаа өөрынгөө гэмшэлые мэдүүлбэ.

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГАЙ „КРАСНЫЙ ПАХАРЬ“ КОЛХОЗОЙ 1940 ОНОЙ АГРОТЕХНИЧЕСКЭ ПЛАН

(*Үргэлжэлэл*)

V. Тарилгые харууһалга

1. МИНЕРАЛЬНА ҮТЭГЖҮҮЛГЭНҮҮДЫЕ ХЭХЭ ТУХАЙ

84 гектар площадь дээрэ минеральна үтэгжүүлгэнүүд хэгдэхэ ба 71 гектар площадь дээрэ минеральна үтэгжүүлгэнүүдээр нэмэлтэ үтэгжүүлгэ хэгдэхэ байна.

Үтэгжүүлэгдэхэ участогууд ба хэгдэхэ үтэгжүүлгын хэмжээе доорозаагдаһан таблица соо харуулагдана:

	Культурануудай нэрэнүүд	Площадь (гект.)	Гол үтэгжүүлгэнүүд: Шэбхэ (тонн)	Азот (тонн)	Калий (тонн)	Фосфор (тонн)	Нэмэлтэ үтэгжүүлгэнүүд: Азот (тонн)	Калий (тонн)	Фосфор (тонн)	Минеральна үтэгжүүлгэ хамтадаа (центнер)
1	Шэнисэ:									
	рекордно участок	10	30	3	2	4	2	1	3	150
	Үрэһэнэй участок	35	20	2	1	3	2	1	3	420
2	Горох:									
	Хабарай тарилга	8	—	—	2	3	—	—	—	40
3	Просын бүхы тарилга	1	—	1	2	2	2	1	2	10
	Овес:									
	Үрэһэнэй участок	25	15	—	—	—	—	0,5	2	40
	Ячмень	30	—	—	—	1,5	—	—	—	60
		109	—	—	—	—	—	—	—	720

Пар ба зябиие хоёрдохёо хахалха зуураа, шэбхээр үтэгжүүлгэ хэгдэхэ байна. Гол үтэгжүүлгэнүүд хадаа культивизациин урда тээ хэгдэхэ ёһотой.

Нэмэлтэ үтэгжүүлгэнүүд болбол заримань ургасын бултайха үедэ хэгдэхэ ба гол ехэнхи хубинь—үтэгжүүлэгдэһэн культурануудай эшэлхэ үедэ хэгдэхэ байна.

Рекордно участогууд дээрэ минеральна үтэгжүүлгэ хэхын хажуугаар, хониной аргалай гү, али шэбхын шүүһээр хоёр удаа нэмэлтэ үтэгжүүлгэнүүдые хэхээр хараалаабди. Хониной 1,5 тонн аргал гү, али шэбхын шүүһэн хадаа 10-12 тонн уһанда худхагдаха байна.

Шэнгэн үтэгжүүлгэнүүдые тарилга дээрэ тэгшээр хубаахын тулада мөөри дээрэ бочкануудые тааруулжа, тэрээндээ түмэр хоолойнуудые һуулгахабди. Уһа борооной хомор байхада, нэмэлтэ үтэгжүүлгэнүүд шэнгэн янзаараа хэгдэхэ байна. Бүхы нэмэлтэ үтэгжүүлгэнүүд болбол, ургасын набшаһанай хатахагүйнь тулада, үглөөгүүр эртэ—шүүдэр соо ба бороотой үедэ хэгдэхэ байна.

2. ТАРИЛГЫН БУЛТАЙХА ҮЕДЭ БОРНОЙЛОЛГО

Газарай хүриһэнэй дээрэһээ хатажа халиһатаад, газарай шингые хиидэ гаргажа ба ургасын нормальна хүгжэлтэдэ һаалта хэдэг болоходонь, хүнгэн борнойнуудаар таба дахин борнойлолго хэхээр хараалаабди. Нэмэлтэ үтэгжүүлгэ хэхэ бүридөө борнойлго хэхэбди.

3. НАМАРАЙ ХАРА ТАРЯАЕ, ПРОС БА ГОРОХЫН ТАРИЛГАНУУДЫЕ ХАРУУҺАЛГА

Хабар—саһанай хайлаад байхада намарай хара таряанай тарилга дээрэ гектар бүриин 3 центнер сульфат-аммониин үтэгжүүлгэ хэжэ, газарайгаа дээдэ хүриһые зөөлэрүүлхэ ба үтэгжүүлгэтэеэ холихын зорилгоор, энээнтэеэ хамта борнойлолго хэхэ.

Прос ба горохын тарилгануудые харууһалга хадаа буртаг үбэһэнэй гарахыень хүлеэнгүйгөөр, рядхоорондын элдэлгэ хэхэ, нэмэлтэ үтэгжүүлгэнүүдые хэхэ ба рядуудыень зөөлэрүүлхэ хүдэлмэри болоно. Горохын үрэһэнэй участок дээрэ мульчировани (һолоомо, мяхино, саарһан гэхэ мэтын бутархайе рядай хоорондо тараалга) хэгдэхэ байна.

4. ТАРИЛГЫН ҮБЭҺЭ ТҮҮЛГЭ

Тарилгын буртаг үбэһэнэүүдые түүлгэ болбол тарилга дээрэ буртаг үбэһэнэй ехэ гү, али бага байһанһаа дулдыдагдан, тарилгын бүхы площадьнууд дээрэ хэдэн дахин хэгдэхэ байна. Энээнһээ гадна, звено бүхэн хадаа хүдөө ажахын хоротонтой, үбэшэнтэй тэмэсэхэ ба тарилгын буртаг үбэһые арилгаха хэмжээнүүдэй урилшалга болгон,—межанууд ба харгынууд дээрэхи, тэрэ шадарайнь бургааһан соохи үбэһые хоёр дахин сабшаха гэжэ хараална. Үбэһэ түүлгэ хадаа звенонуудаар үйлдэгдэхэ байна.

5. ХҮДӨӨ АЖАХЫН КУЛЬТУРАНУУДАЙ ХОРОТОНТОЙ БА ҮБЭШЭНТЭЙ ТЭМЭСЭЛ

Тэмэсэлэй урилшалгын хэмжээнүүд хадаа манай планаар хараалагдаһан агротехническэ хэмжээябуулганууд болоно.

Хэрбээ хүдөө ажахын хоротоной бии болоо һаань, тэдээниие агрономой заабариин ёһоор үгыхэхэ хэмжээнүүдые абахабди.

Зунай үедэ бүхы амбарнууд хоёр дахин дезинфекцилэгдэхэ ёһотой. Обингууд эртээнһээ бэлэдхэгдэхэ. Обингууд дээрэхи хуушан, хэрэггүй һолоомонууд хадаа компаста хэхын тулада суглуулан абтаха гү, али галдагдаха ёһотой.

Шэрэлгэ тээлгын хэрэгсэлнүүд, амһартанууд ба бүхы хүдөөажахын машинанууд хэм соогоо сэбэрлэгдэхэ ба дезинфекцировэлэгдэхэ байна.

VI. Ургаса хуряалга

„Хуряалга—сезонно хэрэг, тэрэ хадаа хүлеэлгэдэ дурагүй,—саг соонь хуряабал—шүүхэ, хуряалгада хожомдобол—алдаха юм гээшэ“ (Сталин).

Манай колхоз 1940 ондо планай ёһоор 517 гектар орооһото культурануудтай ба 20 гектар картофельтай байха. Бидэнэр болбол таряанайгаа жэгдэдээ эдеэшэхыень хүлеэжэ байнгүйгөөр, эдеэшэһэн газарыень түүжэ хуряалгые эхилхэ гэжэ хараалба. Хуряалгадаа комбайнын хүдэлмэридэ ехэтэ найдана гээшэбди, комбайнаар хуряагдаха участогууд эртээнһээ хараалагдана. Мүн эдэ участогууд дээрэхи бүхы хүдэлмэри хадаа үрэһэнэй участогай ургасые комбайнаар хуряаха условинуудые байгуулхаар хараалан ябуулагдаха байна.

Ороoһото таряанай хуряалгые 10 үдэр соо ба сохилготойнь 20 үдэр соо дүүргэхээр хараалбабди. Ургасын бүридхэлые звено бүхэндэ туе тустань хэхэ ба ургасые дээшэлүүлгэдэ агротехническэ хэмжээябуулганууд ямар нүлөө үгэжэ байһанай бүридхэл хэлгэдэ анхаралаа ехээр табинабди. Энээнэй тулада доро заагдаһан методүүд хэрэглэгдэхэ байна:

1. Хэдэн ондоо газарһаа (1-1 кв. метр площадьһаа) абтаһан боолтонуудые сохижо үзэхэ;
2. Звенонуудай участогуудай хилэнүүд дээрэ комбайнын бункерай орооһые жэшэжэ үзэхэ;
3. Олон участогууд дээрэһээ жаткаар хуряагдаһан ургасануудые заабол тус бүридэнь сохихо.

Энэ хадаа звено бүхэнэй хүдэлмэриие абаһан ургасааранъ сэгнэхэ ба агротехническэ хэмжээнүүдэй туһые тодорхойлхо арга олгохо байна.

VII. 1941 оной тарилгада газарые бэлэдхэлгэ

1. ПАР ХАХАЛАЛГА

285 гектар парай түрүүшын хахалалгые июниин 1-дэ дүүргэхэ. Пар хадаа 20 см. доошобэшэ гүнзэгытэйгөөр ба заабол трактораар хахалагдаха, тиигээд нэгэн доро борнойлогдохо байна.

Парай хоёрдохи хахалалгые августын 1 болтор дүүргэхэ. Нэгэдэхи ба хоёрдохи хахалалгын забһарта бүхы площадь дээрээ хоёр ба заримдаа—ехэ буртаг үбэһэтэй газарта гурба дахин культивизаци хэгдэхэ байна.

Хоёрдохи хахалалгын урда тээ 100 гектарһаа бага бэшэ площадь дээрэ гектар бүриин 20 тонн шэбхын үтэгжүүлгэ хэхэбди.

2. ЛУЩЕНИ

Комбайнаар хуряалгаһан дарыдань 120 гектар площадь дээрэ лущени хэхэбди.

3. ЗЯБЬ

Октябриин нэгэн болтор 220 гектар зябь хахалхабди. Энэ хадаа МТС-эй хүсөөр хэгдэхэ байна. 220 гектар зябь хахалалгада МТС-эй плугуудые хэрэглэхэ гэжэ хараалнабди.

* *

Энэ планиие бэелүүлгэдэ зорюулагдаһан бүхы хүдэлмэри хадаа үргэн социалистическэ соревнованиин үндэһэн дээрэ ябуулагдаха байна. Нэгэдэхи ба хоёрдохи бригадануудай хоорондо, ефремовскэ звенонуудай хоорондо, колхознигуудай хоорондо, кладовщигуудай хоорондо договорнууд баталагдаа.

Тэрэнһээ гадна, районой үрэһэнэй ажахы болгошо, манай колхоз болбол үндэр ургаса абахын түлөө социалистическэ соревнованида оролсохыень республикын бүхы үрэһэнэй ажахынуудые уряална; бусад областьнуудай колхозуудай ба манай Бичурай аймагай колхозуудай жэшээгээр гектар бүриһөө 100 пуд ургаса абахын түлөө тэмэсэлдэ оролсохые БМАССР-эй бүхы колхозуудта ханданабди.

Колхознигуудай даалгабаряар:
„КРАСНЫЙ ПАХАРЬ“ колхозой түрүүлэгшэ—ДЕМИН
счетовод—УСОЛЬЦЕВ

(*Колхознигуудай хамтын суглаан дээрэ баталан абтаба*).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Витибскэ „Индустриализаци[и] знамя“ гэжэ оёдолой фабрикын мастер М. Т. Кра[с]кина гэгшэ Ш. Е. Булкина гэгшые оёдолдо һургаж[а] байна.

Ниитэ городой стахановцуудай слет

Һаяхан, ниитэ городой стахановцуудай слет боложо, энээндэ; Улан-Удын Центральна, Железнодорожно бэ Заудинска районуудахи предприятинуудай стахановцууд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба хүтэлбэрилэгшэд олоороо хабаадалсаһан байна.

Слет дээрэ иимэнүүд асуудалнуудые хэлсэбэ: Городой предприятинуудай 1939 оной хүдэлмэриин дүнгүүд ба 1940 оной зорилгонууд тухай доклад; ВКП(б)-эйн Горкомой ба Горсоведэй Гүйсэдхэхэ Комитедэй дамжуулгын Улаан Тугые түрүү предприятида барюулга. Түрүүшын асуудалаар,—ВКП(б)-эйн Улан-Удын Горкомой секретарь нүхэр Татьянин доклад хэһэн байна.

Нүхэр Татьянин болбол 1939 оной ажахын жэлэй амжалтанууд тухайда тогтожо хэлэхэ зуураа, зарим предприятинуудай хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилһэниие тэмдэглэбэ. Жэшээлхэдэ, үнгэрэгшэ жэлэйгээ планиие Лысогорска нүүрһэнэй шахта—миил 30,5 проц.; НКПС-эй Кирпичнэ завод 40,9 проц. ба Лесозавод—48,9 процент дүүргэһэн байнад.

Гэхэтэй хамта, мүн докладчик болбол түрүү предприятинуудай илалта, амжалтанууд тухай тэмдэглээ гэбэл, Улан-Удын Мясокомбинат үнгэрһэн жэлэйгээ үйлэдбэриин программые 127,7 процент дүүргэһэн ба Мелькомбинат 118,5 процент дүүргэжэ, абаһан үүялгануудаа амжалтатайгаар хүсэндэнь хүргэһэн байна. 1939 оной торшо дотор Мясокомбинадай хүдэлмэришэдэй 65 процентнь стахановцууд ба ударнигууд боложо шадаа. Мүнөө энэ жэлдэ Мясокомбинат болбол түрү[ү] стахановска предприяти боло[хо] ёһотой гэжэ нүхэр Татьяни[н] зааба.

Саашань, нүхэр Татьянина[й] докладай һүүлээр үгэ хэлэл[гэ] эхилээ. Хамта 13 хүн высту[пи]лабад. Эдээнэй дунда нүхэ[р] Жидких—Бурстройтрестын стах[а]новец, нүхэр Исаков—Улан-Уды[н] депогой машинист; судоремонт[н]о заводой солото стахановец нүхэ[р] Филиппов; ВКП(б)-эйн Обкомо[й] секретарь нүхэр Игнатьев [ба] бусадууд.

Үгэ хэлэгшэд болбол олон[ы] предприятинууддахи дуту[у] дунда зүйлнүүд ба 1940 оно[й] боевой зорилговууд тухай хэл[ээ]бэд.

Бурят-Монголой бүхы хүдэлм[э]ришэд ба инженерно-техническ[э] хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагдаһа[н] хандалгые, следто хабаадагша[д] нэгэн дуугаар абаба. Эн[э] хандалга соогоо Улан-Удэ городо[й] солото стахановцууд, ударнигуу[д] ба олонстаночнигууд хада[а] үйлэдбэриин үндэрнүүд показательнуудые туйлахые уряалһа[н] байна.

ВКП(б)-эйн Улан-Удын Горкомо[й] ба Горсоведэй Исполкомой шин[ид]хэбэреэр дамжуулгын Ула[ан] Тугые, Гүрэнэй заводой кол[]лективтэ барюулба. Тус заво[д] хадаа 1939 онойгоо үйлэдбэрии[н] бүхы даабаринуудые эрхимэ[эр] дүүргэһэн байха юм.

Стахановцуудай ээлжээтэ сле[т] энэ оной апрельда дахин болох[о] байна.

Бурят-Монголые ба Улан-Удэ городые сагаангвардейщинэһээ сүлөөлһөөр 20 жэлэй ойдо

ИВАН ВАСИЛЬЕВИЧ БАБУШКИН

Ленинэй эрхим шаби Иван Васильевич Бабушкинай ажабайдал ба тэмэсэлэнь—энэ хадаа большевик - революционерэй гайхамшаг тэмэсэл ба ажабайдал мүн. Иван Васильевич хадаа реакциин шанга жэлнүүдтэ эрэлхэг зоримгойгоор ба ами бэеэ хайралангүйгөөр царска самодержавитай тэмэсэһэн байна.

Иван Васильевич Бабушкин болбол Вологодско губерниин, Леденскэ селогой үгытэй таряашанай бүлэдэ 1873 оной январиин 13-да түрэһэн юм. Иванай бага байхада эсэгэнь үхэһэн байгаа. Тэрэ хадаа бэяд чиновнигуудай хатуу шэрүүн хашалта дарлалтые үзэһэн байна.

Бабушкинай арба наһатайдань, эхэнь хүбүүгээ Петербург асаржа, жэжэ юумэнүүдые заһадаг мастерскойдо мастерай туһалагшаар үгөө һэн. Бабушкин хадаа зөөригүй дээрэһээ һургуулида һуража шадаагүй, үсэг бэшэгтэ өөрөө гэртээ һураһан байна.

Бабушкин арбан дүрбэ наһатайдаа Кронштадтдахи торпедно мастерскойдо ороһон юм. Үдэртөө миил 20 мүнгэ абадаг байгаа. Арбан найман наһандаа Петербургдахи Семянниковско (мүнөө Ленинэй нэрэмжэтэ) заводто хүдэлмэрилэгшөөр ороһон байгаа.

Бабушкин хадаа уданшьегүй социал-демокрадуудтай танилсаба. Революционно литературые эршэмтэйгээр үзэдэг байгаа. Невскэ заставын саанахи воскрескэ һургуулида ба Ленинэй хүтэлбэрилһэн кружогто һурадаг болоһон байна. В. И. Ленин, Крупская ба бусад революционернүүд болбол тус һургуулида географиин орондо—политическэ экономиие ба юрэнхы историин орондо—революционно хүдэлөөнэй историие нюусаар заадаг һэн.

Бабушкин болбол Ленинэй хүтэлбэрилжэ байһан кружогто һурахатаяа хамта, революционно практическа хүдэлмэри дүүргэдэг байба. Бабушкин хадаа хүдэлмэришэдэй кружогуудта занятинуудые ябуулдаг ба В. И. Ленинэй хүтэлбэрилжэ байһан петербургска «Хүдэлмэришэн ангиин сүлөөлэлгын түлөө тэмэсэлэй союзай» член болоһон юм.

1895 оной декабрьда, В. И. Ленинэй ба тэрэнэй группын арестовалагдаад байхада, Бабушкин болбол царска охранвигуудай гарта оронгүй үлэһэн байгаа. Тиигээд, Петербургдахи партийна хүдэлмэриие хүтэлбэрилжэ эхилһэн байна.

В. И. Ленинэй арестовалагдаһанай һүүлдэ гурбан недели үнгэрөөд байхада, Бабушин хадаа жандармануудай гарта орожо, 13 һара соо петербургска «предварилка» тюрьмэдэ хаагдаа һэн.

Һүүлээрэнь, полици болбол тэрээниие столицаһаа Екатеринославта сүлэһэн байна.

1898 оной эхиндэ Екатеринославскдахи «Хүдэлмэришэн ангиин сүлөөлэлгын түлөө тэмэсэлэй союз» болбол хүдэлмэришэн ангиие эмхидхэлгын, политическэ гэгээрүүлгын ба тэдээниие революционно тэмэсэлдэ бэлэдхэлгын хэрэгтэ Бабушкинай хүтэлбэреэр угаа ехэ хүдэлмэри ябуулаа. Бабушкин хадаа эндэхи хүдэлмэришэдэй революционно кружогуудай бодото хүтэлбэрилэгшэнь байгаа.

Бабушкин тухайда В. И. Ленин иигэжэ хэлэһэн байна: „Тэрэниие мэдэгшэд бүхэн, тэрэнэй энергиинь, олон үгэгүйнь, гүнзэгы бата революционностиинь ба хэрэгтээ тон преданнэ байһанайнь түлөө дуралдаг ба хүндэлдэг һэн“ (Ленин, т. XIV нюур 396).

1900 ондо В. И. Ленин болбол Бабушкиные Псковто ерүүлһэн байна. Тэндэ, «Искра» газедые хилын саана байгуулха тухай совещани боложо байгаа. Ленин хадаа тэрээниие Псковһоо томо томо текстильнэ районуудта—Орехово-Зуево ба Иваново-Вознесенск г. м. газарнуудта партийна хүдэлмэри эмхидхэхыень эльгээгээ һэн.

Бабушкин хадаа Ленинскэ «Искрын» активна корреспондентнь болоһон байна.

1901 оной декабрьда жандармануud хадаа Орехово-Зуеводахи революционно подпольно комитедые арестовалба. Мүн эндэ арестовалагдаһан Бабушкиные Екатеринослав ябуулһан байна. Тюрьмэдэ Бабушкинай һуухадань, тэрэнэй нүхэдэнь жэжэхэн шүдэтэй хюрөө үгэһэн юм. 1902 оной июлиин 29-нэй һүни, Бабушкин хадаа тюрьмын түмэр хаалтануудые таһа хюрөөдөөд, тэрьелшэһэн байгаа. Ородһоо ондоо ямаршье хэлэ мэдэхэгүй байбашье һаа, 1902 оной сентябрьда хилын саана нюусаар гараха зуураа, тэрэ үедэ Лондондо байһан Ленинэй квартирадань ошоһон байна. Тэндэ «Искрын» редакци байһан юм.

Бабушкин болбол тодорхой заабаринуудые Ленинһээ абажа, үлэмжэ харюусалгата пунктнуудай нэгэн—Петербургда «Искрын» агент болгогдон, Росси нюусаар эльгээгдээ һэн.

1903 оной январиин эсэстэ, Бабушкин дахин арестовалагдажа, ганса хүнэй һуудаг хатуу камерта жэл хахад соо хаагдаһан байна. Бабушкин 1904 ондо «Сибирдэхи хүйтэнэй полюс» гэгдэдэг Верхоянск сүлэгдөө. Эндэшье эрид зоримгойгоор революционно хүдэлмэри ябуулһан байна.

1905 оной революционно хүдэлөөн хадаа царизмтай тэмэсэлдэ хүдэлмэришэн ангиие хүсэтэйгөөр зоригжуулаа. Энэ үедэ Иван Васильевич Сибирьтэ байгаа.

Бабушкин хадаа Верхоянскһаа Иркутск ерэһэн юм. РСДРП-эйн Иркутска комитедэй член байжа, хүдэлмэришэдэй дунда тон ехэ агитационно ба пропагандистска хүдэлмэри ябуулба.

Царска самодержави болбол Сибирскэ революционно хүдэлөөе дарахын тула, меллер-закомельскиин карательна экспедициие эльгээһэн байгаа. Тэрэ экспедици хадаа Иланска станциһаа Иркутск хүртэрхи түмэр зам дээгүүр шуһата хара алуур хэһэн юм.

Энэ үеэр, РСДРП-эйн Иркудахи комитедүүд арестовалагдаа һэн. Эндэ революционно Читэһээ туһаламжа хэрэгтэй болоод байба.

Эдэ бүхы хүдэлмэриие эмхидхэлгэ Бабушкинда даалгагдаһан байгаа. Бабушкин хадаа Чита ерэхэ зуураа, Иркутска хүдэлмэришэдтэ эльгээгдэхэ буу зэбсэг бэлэдхэжэ эхилһэн байна.

1905 оной эсэстэ, Ленинэй хэлэһэнэй ёһоор, хүдэлмэришэдэй ба солдадуудай депутадуудай Читын Совет болбол «улам-улам бүри сагзуурын революционно правительствын үүргые дүүргэжэ эхилһэн» байгаа. Зүгөөр, Чита хадаа Россин центрһээ ба бусад городуудһаа тон холо, таһаранги байһан юм.

Иван Васильевич хэдэхэн хоногто Читэдэ байха зуураа, тон ехэ агитационно хүдэлмэриие ажалшадай дунда ябуулһан ба өөрөө РСДРП-эйн Читын комитедэй составта ороһон байгаа.

Бабушкин болбол 1906 оной январиин нэгэнэй урда һүни буунуудые ба бусад зэбсэгүүдые ашаһан товарна вагониие Иркутс[к] тээшэ ябуулаа һэн.

Тиин, Иван Васильевич Бабушкин хадаа бүхы эшелонтё[өө] ба нүхэдтэеэ хамта, тэрэ һүни Слюдянкда меллер-закомельскиин карательна экспедицида баригдаһан байна.

Карательна экспедици хадаа Иван Васильевич Бабушкиные, тэрээнэй нүхэдые ямаршье су[д]гүйгөөр буудан алаһан байгаа.

Бабушкин ба тэрэнэй нүхэд хадаа—«Манай адхаһан шуһан дэмыдэ хосорхогүй» гэжэ, һүүлшынгөө үгэнүүдые хэлэһэн байна.

В. И. Ленин болбол Бабушкинай алуулһан тухай иигэжэ бэшээ һэн: «Тэдэнэр геройнууд байжа үхэбэ... Бабушкин болбол царска опричнигай зэрлиг муухай хюдалгын жертвэ болон нүгшэбэ. Зүгөөр, тэрэ болбол наһа барахадаа, өөрынгөө бүхы ажабайдалые зорюулһан хэрэгэнь хэзээдэшье үхэхэгүй гэжэ, тэрээниие бусад арбаад, зуугаад мянган, олон миллион гарнууд бүтөөхэ гэжэ... мэдэһэн байна».

Бүхы ажалшад хадаа арадай эрхим хүбүүдэй нэгэн—пролетарска революциин хэрэгтэ ами бэеэ ба бүхы наһаа зорюулһан үнэн большевик Иван Васильевич Бабушкиные хэзээдэшье мартахагүй байна.

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Центросоюзная 19. Телефоны: отв. редактора — 3-44; отв. сек ретаря — 3-23; зав. партийным отд. — 7-55 2 зв.; зав. сельхоз. отд. — 7-55 1 зв.; отд. писем — 5-07.

Типография НКМП БМАССР. Бурглавлит № 331